

KOLIKO SMO PROJEKATA OSMISLILI I KOLIKO NOVCA DOBILI IZ PRETPRISTUPNOG FONDA EU?

Nude nam 749 milijuna iz IPA fonda, a dosad smo uzeli 118 milijuna eura. HRŠAVIH 15%

Domaće je načelo da ako ste novac dobili ove godine, iduće ga vjerojatno nećete dobiti. Europsko je načelo da će novac, ako ste ga već jednom dobili i uspješno uložili, idući put radije dati vama nego drugom. Hrvatsko je načelo prosječnost, a europsko potiče iz izvrsnost. Piše **Dragana Radusinović**

Igor Medić i Jean Pierre Maričić, direktor izmjereni direktora Gradskog prijevoznog poduzeća (GPP) Osijek, u slobodno vrijeme konzultanti za pisanje projekata EU, a aktualna mislija, uz omu edukacijsku, razmatra se u smislu hvatanja ukupno 140 milijuna eura europskog novca za obnovu i modernizaciju Lučke Osijeka na Dravi. Svoje najprije bitan eura od Europske Unije dobili prije četiridne iz programa PHARE 2005 za opremanje tehnološkog odjela poduzetničkog inkubatora Bios u Osijeku, koji su tada vodili.

Na rasuti teret osječke Lučke, za koji su novac zatražili iz pretpriputnog fonda IPA, i to dijela koji se odnosi na promet i c kojem bi, uz sve rapore HZ-a, koji je prioritet, da povuče što više novca, ipak mogao ostati neiskorišteno i do 40 milijuna eura.

Naš je projekt dobio šansu i poslan je u Bruxelles na odobrenje jer u Željeznice, koje su prioritet, još nemaju gotovih projekata za sav taj novac, a ako hoćete biti uspješni u povlačenju eura iz fonda, onda morate imati napisanih projekata koji vrijede tri puta više od dostupne svote - kaže Maričić. Za Hrvatsku neuspješnost u povlačenju novca iz EU fonda kaže da ju je teško izdionično ocijeniti.

Gledano iz skupa u postocima, misimo neuspješni, ali smatram da kao država misimo nimalo uspješni u iskorištavanju novca iz fonda EU za ono što su nam najveći prioritet. Radije bih se što prije počeo vratiti bezim vlakom koji od Osijeka do Zagreba stize za sat i pol i mislim da e to važnije za gospodarstve zemlje i mobilnost ljudi od osječke riječe

U velikoj zemlji imamo oko 400 poduzetničkih zona. Sve zone dobiju po malo novca, zapravo ništa

Igor Medić
KONZULTANT ZA PISANJE PROJEKATA ZA EU

Prioritet su Željeznice, ali one nemaju gotovih projekata za sav taj novac. To je šansa za male

Jean Pierre Maričić
KONZULTANT ZA PISANJE PROJEKATA ZA EU

hke i njezine modernizacije. Vlakovi nam iskaču iz tračnica, od Zagreba do Osijeka po pruzi koja je dio europskog koridora vodimo se četiri sata. Neuspjeh je to što svi projekti za modernizaciju te pruge već nisu napisani i poslani Bruxellesu jer se tu nema što izmisliti. Kao konzultantu osječke Lučke uprave s druge strane, drago mi je što smo dobili šansu za Lučku - objašnjava Maričić. Dobiju li iz pretpriputnog fonda novac, premjestit će se terminal za rasuti teret koji je sada blizu bolnice i turističnu infrastrukturu terminala.

Za modernizaciju osječke Luke idućih 120 milijuna eura planiramo tražiti iz strukturalnih fondova kada Hrvatska postane članica EU, i to kroz dva projekta, svaki od 60 milijuna eura - kaže Medić.

Dobivanje novca za prvu fazu projekta iz pretpriputnog fonda povećava šanse za dobivanje novca iz strukturalnih fondova.

Prvi milijun - Europski novac dobiva se potpuno drukčije nego što se dobiva novac iz hrvatskog proračuna koji nije vezan za projekte EU. Domaće je načelo da ako ste novac dobili ove godine, iduće ga vjerojatno nećete dobiti jer će netko drugi biti na redu. Europsko je načelo da će novac, ako ste ga jednom već dobili i uspješno ga uložili, idući put radije dati vama nego nekom drugom. Hrvatsko načelo prosječnost, a europsko potiče izvrsnost - kaže Medić.

Kada su oni i Maričić dobili prvi milijun eura za poduzetnički inkubator u Osijeku, američki USAID darovao im je 170 tisuća dolara vrijednu polovnu opremu za poduzetnički inkubator.

Ljudi iz USAID-a sami su nas kontinuirali i rekli nam

da je njima činjenica da smo dobili novac iz fonda EU dovoljna potvrda da smo zaslužili da nam i oni pomognu. Dali su nam svjetlo koja je nam u tom trenutku bila fantastična i korisna - kaže Medić.

Stroga pravila - Primjer hrvatskog spaivaju nja

po principu poticanja izvrsnosti - kaže Medić. Projekti na europskim natječajima, prema Medicu, iskustva, nerijetko padaju zbog za-

Natječajna dokumentacija ne čita se detaljno, pa kada, primjerice, piše da u trenutku prijave projekta nije potrebno imati građevinsku

građevinska dozvola nije tražila na vrijeme. Sadržaj, u projektu treba argumentirati zašto je nešto prijetno lokalne zajednice, re- gije i Unije - kaže Medić.

Dva su krovna pravila za sve projekte za koje se traži novac Europske Unije. Prvo je da projekt mo-

smislu povrata uloženeog novca u nekom periodu - to znači da je projekt financijski negativan.

Konkurentni kumovi - Ekonomska pozitivnost podrazumijeva da ono što se financira mora imati širu društvenu korist, mora pokrenuti zapošljavanje, koje će onda povećati prilhode proračuna od poreza i životni standard, te mora utjecati na rast gospodarstva, što će onda opet rezultirati nastom priloda i pokretanjem novih poslova - objašnjava Medić.

Maričić, pak, ističe još jedan problem u pristupu fondovima EU - ljudi griješe kad prvo izvedaju što naručuju - za dobivanje novca iz fondova

nađu pa se onda prilagođavaju tome i smislaju projekte koje pokušavaju uključiti u neki od

mu veće šanse za uspjeh imat će oni koji se u svojem svakodnevnom poslu bave rješavanjem nekog konkretnog problema, a onda ispitivaju mogućnosti koje nudi EU ciljno tražeći rješenje za svoj problem. Ako zaista imate problem, on vas du-

ra biti financijski negativan, a drugo da mora biti ekonomski pozitivan. Unija želi financirati one projekte za koje ne možete dobiti novac ni na jedan drugi način, odnosno projekte u kojima nijedna komercijalna banka ili druga institucija ne može vidjeti financijsku korist u

mu dugo radite, bit će lakše napisati realnu analizu troškova i koristit se studiju izvedivosti projekta - kaže Maričić.

Velik dio novca, posebice onog namijenjenog većim infrastrukturnim zahvatima iz IPA - kao svojevrsne

Još dvije godine za 630 milijuna €

EU je Hrvatskoj kroz IPA fond, koji kao dodatni jamstvo služi za obezbjevanje poslovanja novca iz deset puta izdašnjih strukturalnih fondova za članice, namijenio 1,071 milijardu eura od 2007. do 2013. godine. Kako novac za korištenje raspodjeljuje godinama, do kraja ove godine Hrvatskojena raspolaganju 748,53 milijuna eura. Do kraja 2010. godine povukli smo samo 118 milijuna eura, mislih 15 posto. S obzirom na to da se projekti koji bi se trebali financirati novcem odobrenim za pojedinu godinu moraju iskoristiti u naredne tri godine, te uz najavljeni uzak Hrvatske u EU u srpnju 2011. Hrvatska ima sve još dvije godine za osmišljavanje projekata vrijednih 630 milijuna eura, a 322,5 milijuna, namijenjenih za korištenje tijekom 2012. i 2013., najvjerovatnije će ostati neiskorištenje jer Hrvatska treba znati kasni ugovaranjem projekata iz novca odobrenog za 2009. godinu.

